

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, De Oratione
Mentali Et Mysteriorvm Vitae D.N. Iesv Christi &
benedictae Matris eius meditatione**

Arias, Francisco

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. I. De puritate finis huius exercitij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48934)

CAPVT I.

De puritate finis in sancto hoc exerci-
tio habenda.

PRAECIPVVM, quod
in bonis iustorum ope-
ribus spectat Deus, fi-
nis est & intentio, qua
fiat, si enim bonus desit finis, etiam
maxima pereunt: si debitum verò fi-
nem habeant, quantumcumque et-
iam parua, ingentis coram Deo pre-
tij & valoris sunt. Et velut aedificiū
columnis & fulcris innixum, ipsē
sustentatur, & columnæ ipsis basi-
bus, quæ earum quodammodo sunt
pedes, ita inquit S. Gregorius, vita
nostra fundatur & sustentatur vir. *In Moral.*
tutibus, hæ autem intentione & finis *lib. 30 c. 6*
qua fiunt nituntur. Atque hoc est, *in noua*
quod Christus apud S. Lucam ait, *edit.*
Luc. 11.
Si oculus tuus fuerit simplex, totum
corpus tuum lucidum erit: si autem
nequam fuerit, etiam corpus tuum
tenebrosum erit: id est, si animæ in-
ten-

In omni opere bono non requiritur bona intentio.

tentio recta & pura fuerit, ut solum Deum, vnicum & summum bonum spectet, omnia bona opera hoc fine facta, clara, lucida, pulchra, Deo gratia erunt; si autem recta non fuerit, nec Deum, sed alia bona terrena inordinatè dilecta, spectet, opera hoc fine facta, peccata, id est, operum tenebrarum, erunt. Tamen si autem in omnibus bonis operibus exercitijsque sanctis contendendum sit, bonus illorum sit finis, puraque intentio; in oratione tamen mentali & diuinorum mysteriorum consideratione, de qua agimus, imprimis id est necessarium, nam de fine eius

Maximè in mentali oratione.

si solliciti simus, non modo vnum opus bonum meremur, sed reliquas etiam virtutes earumque perfectiones, quæ ab hoc exercitio, velut à medio, quo comparantur dependent. Si autem in fine qui his in exercitijs habendus erremus; non vnum modò opus bonum perdimus, verum etiam periculo nos exponimus, ne in omnia peccata & laqueos demonis ineamus, in quos inciderunt, qui

qui in sancto hoc exercitio non Deū
& verum virtutum finē, sed seipfos
quæsiere, & alios fines sinistros &
ab amore proprio natos spectarunt.
A quo nos malo Dei gratiâ facile
expediemus, si quod iam tradituri
sumus documentum, admittere vo-
luerimus.

Primarius, quem in sancto hoc Cuius fi-
exercitio spectare debemus finis, & nis pri-
quo ad ipsum accedere, in eoq; per- marius es-
seurere nos oportet, intentio est, se debet.
opus bonum ac sanctum facere, vt Dei ho-
Deo soli placeamus, & aliqua ratio- nor & glo-
ria.
ne illi pro infinitis quibus illi ob-
stricti sumus nominibus satisfaciamus;
quod ipse sit Deus, ac propter
innumera, quæ ab ipso accepimus,
beneficia. Deinde vt huius exercitij
adminiculo, à Deo lucem & ingens
ad melius illi ac perfectius seruien-
dum, exactè omnia eius præcepta
seruando & consilia sequendo, & e-
contra magno studio & contentio-
ne omnia peccata, magna simul &
parua, mortalia & venialia, quantū
possimus, (quò est perfectè & inte-
grè:

274 FRANC. ARIAS CAP. I
grè voluntatem eius perfecto
nium virtutum exercitio perfecti
vitando, robar consequamur. Ha
quamuis alij in sancto hoc oratio
nis mentalis exercitio effectus,
fructus excellentes ac peritiles
quales sunt meliùs diuina mysteria
intelligere, maiori eadem claritate
perspicere, Deum gustare, in illis
eius operibus delectari, pacem
quietem interiùs persentire, sensus
& motiones spirituales habere, di
uinas experiri consolationes, deu
tionis effundere lacrymas, delectationem
ac dulcedinem spiritus experiri,
gaudium & exultationem animi re
cipere, & alia similia, quæ quidem
essentialis virtus non sunt, sed eius
dem adiumenta, effectus & fructus
hæc tamen omnia primariùs non
sunt finis, qui imprimis hic spectan
dus est. Nam hæc aliquod nostrum
commodum ac priuatam consolati
onem spectant: primariùs autem
finis non nostrum commodum, sed
Dei gloriam purè spectet necesse
est, non nostram vtilitatem, sed vo
luntatem.

DE ORAT. MENTALI. 275

Unitatis diuinę complementum; nec
 ut ipsi in Deo eiusque operibus gu-
 stum voluptatęq; sensibile, sed ipse
 in nobis persentiat, nostrisq; ope-
 ribus delectetur. Hoc verę est Deum
 querere, non veró nos ipsos; hoc
 Dei est amore moueri, non proprio:
 hoc Dei voluntatem ambire, non
 propriam.

Dignę profectó exponi diciq; ne-
 quit, quanti referat intentione
 pura in sancto hoc opere procede-
 re, ipsum ad finem & scopum, quem
 diximus, dirigendo. Nam si in operi-
 bus vilibus, ut sunt comedere, bibe-
 re, dormire, similiaq; necesse sit, &
 vile etiam Dei gloriám spectare; ut
 scilicet hæc non ob nostrum com-
 modum & consolationem, sed ad
 ordinationem & voluntatem diui-
 nam complendam utq; vita & vi-
 res ad illi seruiendam sufficiant, (ut
 Apostolus exigit dicens; *Sine man-* 1. Cor. 10.
ducatis, siue bibitis, siue aliud quid fa-
ciatis, omnia in Dei gloriám facite.) per-
 agamus: quám necessarium atque
 utile fuerit, in opere adeó sublimi

M 6 spiri-

spirituali, & religioni proprio, quale est oratio & diuinorū mysteriorū cōsideratio, diuinā gloriā, vt hinc spectare? vt sc. vt diximus, opus hoc faciamus, vt Deo placeamus, & alio quo, illi ob ea, quæ illi debem⁹, modo gratificemur, vireſq; ad meli⁹ illi seruiendū nanciscamur. Nam vt melius est damnum & foedius, si pretiosa & sacra vestis, verbi gratia, cassula ad sacra celebranda, macula & labe foeda inquinatur, quā si vestis aliqua communis ac secundaria: ut opus ad eodē pretiosum, Deoque per virtutem religionis ad eodē sacramentum quale est oratio & contemplatio, aliqua sinistra intentionis macula & proprii amoris sine inficere, maior animæ damnum, & ante Dei oculos foedius est, quā si in ordinarijs & cōmunibus operibus huiusmodi defectus reperiretur. Hinc natq; ille castigationes quas in illos, qui in sancto hoc exercitio se ipsos nō Deum quæsiere, immisit, sinendo sc. eos in graues diaboli illusiones, in obstinationem & reprobū sensum cadere.

Deluduntur sæpius qui se hic quærunt.

dere . Nam vt in Ecclesia Dei non sunt, nec fuere vlli in spiritualibus viliores maiorisque splendoris & nominis, quam qui pura intentione sancto huic exercitio vacarūt: (vt in omnibus SS. illis, qui hinc virtutum omnium perfectionē hausere, videre est) ita ē contra in illis, qui Deo seruire, & rebus studere spiritualibus cœpere, terribiliora iudicia & funestiores successus nō sunt visi, quā in illis, qui res sacras & religiosas ad fines sensuales aut amorē inordinatū direxere. Hęc dico, nō vt propterea animus quis despondeat; qui enim sincerē hic processerit, ab omnibus hisce inconuenientibus & malis liber erit; verū vt consilium hoc magni faciamus, maioriq̄ cum diligentia ipsum executioni mandemus, hoc in exercitio explorantes, vt inquit Apostolus, *qua sit voluntas Dei bona, beneplacens, & perfecta*, id est, experientes & re ipsa voluntatē Dei complentes, quod illi placet, quodq̄ in diuinis oculis eius perfectum est, faciendo.

Et cadunt grauius.

Rom. 12.

M 7

Ex

Ex hac recta intentione, inter bona, sequitur, quod quamvis nullum in oratione senserit gustum non pacem, non affectus suaves, ac consolationem, aut aliquam pietatem, sed mente distractus fuerit tentationibus impeditus, non propterea contristatus animum despondeat, aut in sancto hoc exercitio pefcat, sed pacificè ac quietè se gerat, ad idem prosequendum, in quo eodem perseverandum sit animus. Nam quoniam primaria eius intentio erat, bonum hoc opus facere ac per ipsum Deo servire, ac placere & ad magis illi seruiendum gratiam & vires obtinere; hinc horum nihil omninò amisit. nam quamvis Deus servus nullum in oratione motum sensumque aut gustum sentiat, sed imaginando distractus sit, & miser aridus, utcumque, quod in se est, auxiliante Dei gratia & ope faciendo, non propterea opus hoc valde Deo gratum, & magni coram illo pretii meriti que esse desinit: imò sæpe illi gratius est maiorisque meriti, quam si magis

Non orat
in vanum
quò gusti
non sen-
tit.

si magna cum deuotione & consola-
 tione ipsum perégisset, quòd in eo
 propter Dei amorem & beneplaci-
 tum, maiorem laborem & difficul-
 tatem subierit. Nec obstat etiam
 quo minus hac oratione & medita-
 tione gratiam, ad melius Domino
 seruiendù, & magis in illius amore
 originenaque virtute, quamuis non
 sentiat, proficiendum nanciscatur. simile.
 vefieri in aegrotò videmus, qui escã
 substantiosam comedendo, quamuis
 palato inspidam & ingratham, imò
 stomachum ad nauream prouocan-
 tem, verè robur, vires, ac vigorem
 sibi comparat, eademque se conser-
 uat, & crescit, etsi horum nihil ipse
 sentiat. Ergo cum ipse Dei seruus,
 qui hoc fine orat & meditatur, prin-
 cipale hoc bonum quòd spectat non
 amittere, sed ex Dei pietate plenè
 se illud videt consequi, etsi reliquos
 orationis fructus non obtineat, qui-
 escat & contentus maneat, Deoque
 gratias agat, quòd cum ob peccata
 dignus esset, qui ad inferos detur-
 baretur, beneplacitum sit nihilomi-
 nus

simile.
 Finem
 principa-
 lem con-
 sequitur.

CAP. I
 e, inter
 amuis q
 rit gultu
 suaves, a
 uam pie
 us fuerit
 , non
 um despo
 exercitio
 uietè leg
 am, inq
 fit anim
 ria eius
 pus facit
 ac placet
 m gratia
 orum nihil
 amnis Dei
 ne motu
 priat, sed
 , & mir
 a se est, au
 faciendo,
 valde Deo
 illo pre
 o saepe illi
 rici, quam
 si ma

nus Deo in suo illum conferu
 conspectu: cumque à parte sua
 lum promereretur bonum, conce
 serit tamen, vt ageret opus, quo

**Sed perse-
 uerandū
 & perstā-
 dum in
 medita-
 tione.**

adeò sibi gratum & acceptum
 Palladius Episcopus in Cappadocia
 refert, se, cum cellæ esset angustis
 inclusus, diuinis vt meditationibus
 vacaret, & ariditate tædiosa &

cogitationum molestia exagitate-
 tur, secum statuissè, exercitium hoc
 penitus omittere, quòd parum hu-
 se proficere cogitaret. Ergo ad Ma-
 carium Alexandrinum se contulit
 tentationem huic enarrat, remedia

**Audien-
 dus Ma-
 sarius.**

& consilium petens. Cui ille: Quo-
 do hæ tibi cogitationes, fili, fugge-
 rent, vt inde abscedas, quasi nihil
 proficias; ipse vicissim dic: Hic ob
 Christi amorem parietes hos serua-
 turus manebo. suadebat scilicet so-
 nex, vt perseueraret, contentus, hoc
 se opus ob solum amorem Christi
 tametsi alium inde non colligeret
 fructum, facere. Sapiētissimum la-
 nè responsum. Quod optari maius
 bonum queat, quam placere Deo
 quod

DE ORAT. MENTALI. 281

quod maius lucrum, quis amplior
boni operis fructus desiderari pos-
sit, quam per ipsum Deo placere:
quæ maior gloria, quam Deum ho-
minis operâ velle uti: bono quidem
opere Deo placere homo non po-
test, nisi simul & inestimabilem bea-
titudinis thesaurum, aut amplioris
gratiæ, sublimiorisque gloriæ aug-
mentum sibi lucretur: tamen licet
hoc inde lucrum non haberet, satis
magnum tamen haud dubiè præ-
mium esset, placere Deo. Nam hoc,
excellensissimum & gloriosissimum
præmium est, ut eleganter inquit
Chryostomus. Si quid inquit agere
possis, quo Deo placeas, & præter
hoc aliud præmium quæris, verè
nescis, quantum sit bonum placere
Deo. si enim scires, quale fo-
ret, aliam mercedem
numquam am-
bires.

Placere
Deo quã-
tum præ-
mium.

Lib. 2. de
compun-
sione cor-
di.

CA-